

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.6.2017

Olsztyn, 7 lipca 2017 r.

Pan
Józef Karpiński
Burmistrz Rynu
ul. Ratuszowa 2
11-520 Ryn

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Miasta i Gminy w Rynie NIP 845-10-06-925, REGON 000529309 z siedzibą przy ul. Ratuszowej 2, 11-520 Ryn, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Rynie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Burmistrz Rynu Pan Józef Karpiński, który sprawuje tę funkcję od 1 grudnia 2014 r. (*akta kontroli str. 12-13*).

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie jest Pani Agata Makowczenko-Białokoz.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska-Pietrzak, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.347.2017 z dnia 5 maja 2017 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 10*).

Kontrolę rozpoczęto i zakończono 17 maja 2017 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 12/2017.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion

i nazwisk za okres od 1 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.), w związku z art. 11 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., 2064) oraz art. 14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz.10).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli osiemdziesięciu aktów stanu cywilnego, czterech decyzji, dziewiętnastu zaświadczeń, dwóch oświadczeń, siedemdziesięciu czterech wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego, czternastu aktów przeniesionych do rejestru stanu cywilnego, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudnione są osoby w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta i Gminy w Rynie nadanym Zarządzeniem Nr 10 Burmistrza Miasta i Gminy Ryn z 31 stycznia 2017 r., Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Burmistrza (*akta kontroli str. 14-53*).

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie sprawowała Pani Agata Makowczenko-Białokoz powołana na to stanowisko uchwałą Nr XIV/111/2007 Rady Miejskiej w Rynie z 28 grudnia 2007 r. (*akta kontroli str. 54-55*). Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 ze zm.), stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Pani Agata Makowczenko-Białokoz ukończyła studia na kierunku administracja i uzyskała tytuł magistra (*akta kontroli str. 56-57*). Wobec czego Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie posiada wykształcenie wskazane w art. 8 ust.1 pkt 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenia Urzędu Stanu Cywilnego znajdują się na pierwszym piętrze budynku Urzędu Miasta i Gminy w Rynie. W skład lokalu wchodzi: pokój pracy kierownika stanu cywilnego, archiwum oraz sala ślubów. Pomieszczenie,

w którym przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy.

Sala ślubów Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie umożliwia zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli str. 64-73*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawione zostały w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w zamykanych szafach w archiwum urzędu stanu cywilnego, które zgodnie z art. 128 ust. 2 obowiązującej ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, jest pomieszczeniem zapewniającym należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich (*akta kontroli str. 64-73*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Rynie przechowywane są księgi od 1916 r. do 2015 r. Ostatnie przekazanie ksiąg do Archiwum Państwowego w Suwałkach Oddział w Elku odbyło się 19 lipca 2016 r. (*akta kontroli str. 158-161*).

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepelnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów. Stwierdzono jednak, iż dokumenty w aktach zbiorowych prowadzonych do aktów stanu cywilnego, które nie były gromadzone jako dokumenty elektroniczne nie zostały oznaczone numerem i datą sporządzenia aktu, co jest niezgodne z § 43 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 225). Przyczyną powstania uchybienia jest zmiana w dotychczasowym oznaczeniu akt zbiorowych po wejściu w życie 1 marca 2015 r. Prawo o aktach stanu cywilnego oraz rozporządzeń do niej wydanych. Skutkiem uchybienia jest utrudnienie w odszukaniu akt zbiorowych prowadzonych do konkretnego aktu oraz utrudnienie w ustaleniu chronologii włączania poszczególnych dokumentów do akt zbiorowych. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 144, 154*).

2. Rejestracji stanu cywilnego

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 5 aktów urodzenia.

Akty urodzenia sporządzono w terminie określonym w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego.

Wszystkie akty sporządzone zostały na podstawie dokumentów zagranicznych wpisanych do polskiego rejestru stanu cywilnego.

Transkrypcja aktów urodzenia do rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 104 Prawa

o aktach stanu cywilnego dokonywana była bez zastrzeżeń. Oryginalne akty zagraniczne, które były podstawą wpisania do rejestru oraz ich tłumaczenie na język polski włączane były do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisywana była informacja o podstawie wpisania aktu do rejestru. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. Pisownia nazw własnych zgodnie z żądaniem wnioskodawców była dostosowana do reguł pisowni polskiej (*akta kontroli str. 144*).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rynie nie przyjęto żadnego oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z. 2015 r., poz. 2082), o uznaniu ojcostwa oraz o zmianie nadanego dziecku imienia w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 74*).

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 46 aktów małżeństw.

Oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przyjęte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przyjął w sposób prawidłowy, tak jak zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (dwanaście małżeństw zawartych po złożeniu oświadczeń Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie). Akty zostały sporządzone na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński (*akta kontroli str. 144*). Dwa oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały przyjęte przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego poza lokalem urzędu stanu cywilnego, za co, zgodnie z art. 85 ust. 8 w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 4 lutego 2015 r. w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego (Dz. U. poz. 180), pobrana została opłata dodatkowa w wysokości 1 000 zł (*akta kontroli str. 144*). Nie wnosi się uwag.

Małżeństwa, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - zaświadczenia, sporządzone były na podstawie art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wydawane były prawidłowo, co sprawdzono na podstawie zaświadczeń od Nr USC.5361.7.2016 do Nr USC.5361.20.2016 oraz od Nr USC.5361.1.2017 do Nr USC.5361.5.2017 (*akta kontroli str. 145*). Akty małżeństw sporządzane były na podstawie zaświadczeń składanych przez duchownego Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Na zaświadczeniach potwierdzana była data dostarczenia przez duchownego dokumentu, który jest podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa (sprawdzono na podstawie dwudziestu dziewięciu aktów sporządzonych w powyżej opisany sposób) (*akta kontroli str. 144*).

Transkrypcja aktów małżeństw do polskiego rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 104 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana była bez zastrzeżeń (w okresie objętym kontrolą dokonano pięciu transkrypcji aktu małżeństwa). Oryginalne zagraniczne akty, które były podstawą wpisania do rejestru oraz ich tłumaczenia na język polski włączane były do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisana została informacja o podstawie wpisania aktu do rejestru stanu cywilnego. Akt został uzupełniony, dzięki czemu posiada pełną moc dowodową (*akta kontroli str. 144-145*).

W trakcie kontroli sprawdzono dwa oświadczenia małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, przyjęte przez Zastępcę Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w trybie art. 59 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Oświadczenia zostały przyjęte w sposób prawidłowy, przed upływem trzech miesięcy od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego. Protokół przyjęcia oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa sporządzony został zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 20 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 194) (*akta kontroli str. 145*). Nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rynie nie wydano żadnego zaświadczenia o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą.

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 29 aktów zgonu.

Akty zgonu sporządzano w terminie określonym w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego.

Akty zgonu sporządzane były po dostarczeniu karty zgonu oraz na podstawie protokołu zgłoszenia zgonu (*akta kontroli str. 145*).

Rejestracja zdarzeń mających miejsce za granicą na podstawie art. 99 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonana była bez uwag (sprawdzono na podstawie jednego aktu zgonu). Oryginalne dokumenty zagraniczne, które były podstawą wpisania do rejestru oraz ich tłumaczenie na język polski włączone zostały do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisana została informacja o podstawie wpisania aktu do rejestru (*akta kontroli str. 145*).

3. Zmian w aktach stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wykonano łącznie 41 czynności materialno-technicznych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, z czego kontroli poddano sprawy od Nr USC.5352.36.2016 do Nr USC.5352.45.2016 oraz od Nr USC.5352.1.2017 do Nr USC.5352.11.2017 (*akta kontroli str. 145-146*).

Wszystkie oryginalne dokumenty, które były podstawą do dokonania czynności na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego włączane były do akt zbiorowych.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie informował osoby, których akty dotyczyły o zamiarze sprostowania czy uzupełnienia aktu z urzędu lub złożeniu wniosku o sprostowanie lub uzupełnienie aktu.

Nanoszone były wzmianki dodatkowe o sprostowaniu, uzupełnieniu lub unieważnieniu aktu stanu cywilnego.

4. Wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub ich braku oraz zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od USC.5362.1.29.2017 do Nr USC.5362.1.58.2017 (odpisy aktów urodzenia), od USC.5362.2.16.2017 do Nr USC.5362.2.31.2017 (odpisy aktów małżeństw) oraz od USC.5362.3.20.2017 do Nr USC.5362.3.40.2017 (odpisy aktów zgonów) co stanowi 50% załatwionych wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego w pierwszym kwartale 2017 r. (*akta kontroli str. 146-148*).

Burmistrz upoważnił pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Rynie Panią Halinę Stańczak, między innymi do wydawania odpisów aktów stanu cywilnego – upoważnienie wydane zostało 13 listopada 2014 r., na podstawie art. 268a ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (*akta kontroli str. 142, 154*). Jednakże zgodnie z art. 140 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, upoważnienia dla pracowników do wydawania odpisów z aktów stanu cywilnego lub zaświadczeń udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy, zachowują ważność przez okres 3 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Ustawa z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego weszła w życie 1 marca 2015 r., co oznacza, iż wszystkie upoważnienia dla pracowników do wydawania odpisów aktów stanu cywilnego utraciły ważność 1 czerwca 2015 r. Przyczyną powstania nieprawidłowości było upoważnienie po wejściu w życie nowej ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Skutkiem nieprawidłowości było wykonywanie zadań bez upoważniania, a więc z przekroczeniem uprawnień przez pracownika. Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest Burmistrz.

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane były podmiotom określonym w art. 45 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane były za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Nie wnosi się uwag.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie wydał jedno zaświadczenie o stanie cywilnym. Zaświadczenie było wydane prawidłowo (*akta kontroli str. 146*).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie nie wydawał zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby (*akta kontroli str. 146*).

5. Przenoszenia aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

Kontroli poddano 10% aktów przeniesionych do rejestru stanu cywilnego w pierwszym kwartale 2017 r. tj. 14 aktów (*akta kontroli str. 174-141, 148*).

Akty zostały przeniesione prawidłowo, tj. do rejestru stanu cywilnego została przeniesiona cała treść aktu wraz ze wzmiankami dodatkowymi oraz przypiskami. Przy przeniesionych aktach stanu cywilnego uzupełnione zostały również dane dodatkowe, tj. numer PESEL czy stan cywilny. Nie wnosi się żadnych uwag.

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano 4 decyzje na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawy od Nr USC.5355.1.2016 do Nr USC.5355.4.2016 (*akta kontroli str. 149, 154-207*).

Decyzje Nr USC.5355.3.2016 oraz Nr USC.5355.4.2016 dotyczyły zmiany nazwiska osób małoletnich, które nie ukończyły 13 lat. Wnioski w tych sprawach zostały złożone przez jednego z rodziców, a drugi z rodziców był pozbawiony władzy rodzicielskiej.

Pozostałe sprawy dotyczyły zmiany nazwiska osób pełnoletnich.

W analizowanych sprawach postępowanie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskujący o zmianę imienia lub nazwiska składali obszernie wyjaśnienia uzasadniające dokonanie zmiany.

Stwierdzono jednak, że trzy wnioski o zmianę nazwiska nie zawierały lub zawierały niepełne oświadczenia wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna (*akta kontroli str. 116, 160-187*). W związku z czym sprawy zostały rozpatrzone na podstawie wniosków zawierających braki formalne. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie wyjaśnił, że nieprawidłowość wynika z faktu, że wnioski nie zostały złożone na przygotowanym przez Urząd formularzu. Skutkiem nieprawidłowości jest naruszenie zapisów ustawy o zmianie imienia i nazwiska oraz orzekanie w sprawie w sytuacji, kiedy organ nie ma wiedzy (zapewnienia strony), że w tej samej sprawie inny organ nie wydał już rozstrzygnięcia. Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest

Kierownika Urzędu stanu Cywilnego.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rynie powiadomił organy wskazane w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska o dokonanej zmianie oraz zaktualizowała rejestr PESEL.
Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny, wnoszę o usunięcie nieprawidłowości i uchybień poprzez:

1. Wpisywanie na dokumentach włączanych do akt zbiorowych numeru aktu i daty ich sporządzenia,
2. Rozpatrywać wyłącznie kompletne wnioski o zmianę imienia lub nazwiska – w razie braku we wniosku któregośkolwiek z elementów wymienionych w art. 11 ustawy o zmianie imienia i nazwiska należy wezwać stronę do uzupełnienia braku formalnego wniosku,
3. Pouczenie pracownika, iż nie jest upoważniony do wydawania odpisów aktów stanu cywilnego lub wydanie przez Burmistrza, dla podinspektora ds. obywatelskich, nowego, prawidłowego upoważnienia (na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego).

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojacki